

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in

Licijaska knjižnica,
Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 21. aprila 1923.

STEV. 45.

Občni zbor

„Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug“ v Ljubljani.

V nedeljo, dne 15. t. m. se je vršil v sejni dvorani mestnega magistrata občni zbor »Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug«. Med delegati včlanjenih zadrug, ki so bile zastopane polnoštevilno, so se udeležili zboru tudi zastopniki iz Celja in Maribora. Načelnik zveze gosp. E. Franchetti je po pozdravu navzočih, kjer je posebej pozdravil zastopnika oddelka ministrstva za industrijo in trgovino v Ljubljani, g. vladnega svetnika dr. Ljubeca, zastopnika trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Plessa, zastopnika zveze gremijev g. Zebala, zastopnika urada za pospeševanje obrti g. ing. Guliča ter obrtnega nadzornika iz Celja g. Založnika, prečital obširno poslovno poročilo. V poslovnem poročilu poudarja načelstvo že uvedoma, da je bilo delovanje zveze zbog pomanjkanja denarnih sredstev zelo otežkočeno. Temu dejstvu je pripisovati tudi okolnost, da ni bil zvezi do sedaj nihi mogoče, da nastavi stalno dobro fajnisko moč. Tudi mnogo važnih akcij je morala zveza samo zbog pomanjkanja denarnih sredstev opustiti.

Zveza je zasledovala vse nove zakone in naredbe, ki so se tikale interesov obrtništva ter je osobiito glede zavarovanja proti nezgodam, bolniškega zavarovanja in osemurnega delavnika vposlala na ministrstva več spomenic. Posebno se je trudila zveza za organizacijo obrtništva. Z dopisi in članki v svojem glasilu »Obrtnem Vesniku« je bodrila zadruge in po večini je dala zveza inicijativo za ustanovitev novih obrtnih zadrug. Zvezni načelnik sam se je udeleževal zborovanj in sej raznih včlanjenih zadrug v mestu in na deželi. Obrtno-nadaljevalnemu šolstvu je posvečala zveza posebno pozornost, žal, ni imel ves njen trud, da bi vlada dovolila strokovnemu šolstvu večje kredite, nobenega uspeha.

Zveza je imela 10 rednih odborovih sej, katerih so se udeleževali vedno tudi delegati podeželskih zadrug.

Glede obrtnega katastra navaja poslovno poročilo sledeče številke:

v letu 1922. je bilo v Sloveniji 5934 obrtnih prijav, odjav 5638, izprememb pa 570, med tem ko je bilo v tekočem letu do 31. marca 1256 prijav, 2821 odjav in 124 obrtnih sprememb.

Načelstvo izraža toplo zahvalo trgovski in obrtniški zbornici, ki je naklonila zvezi večjo denarno podporo, ter blagovoljno tudi dovoli, da ima zvezno pisarno v zborničnih prostorih.

Poročilo načelstva se je soglasno odobrilo.

V blagajniškem poročilu izkazuje zveza za preteklo leto:

na dohodkih:	
	Din
1. Prispevki včlanjenih zadrug	2504-50
Dohodki zveznih tiskovin	276-50
Donos za uporabo pisarne	327-—
2. Podpora trgovske in obrtniške zbornice	1500-—
Podpora kreditnega zavoda za trgovino in industrijo	1250-—
3. Tiskovni sklad	25-—
4. Razni dohodki	120-56
5. Po ček. zavodu za tiskovine	1-50
Po ček. zavodu prispevek zvezi	1100-—
Celokupni dohodki	7104-56

Na stroških:	
	Din
1. Upravni stroški: a) vloga čekovnemu zavodu	100-—
b) Knjige in časopisi	67-—
c) Pisarniške potrebščine in znamke	2262-43
d) Kurjava in snajenje pisarne	911-50
e) Tiskovine	135-50
	3931-18
2. Prispevki bol. blagajni in pokojnin. zavodu	355-44
3. Plača nastavljenecem	1504-—
	5790-62
4. Vloga ček. zavoda	1101-50
	6892-12
Gotovine	212-44
Celokupni dohodki	7104-56

Poslovanje gremija trgovcev v Ljubljani v letu 1922.

(Dolge.)

Na seji dne 12. julija 1922 se je razpravljalo o zakonu o zaščiti delavstva, ki je bil objavljen 14. junija 1922. V glavnem se sklence sledeče: V trgovskih obratih naj se vpelje 10 urni delovni čas. Odpiranje in zapiranje trgovin se bo uredilo za posamezne stroke takoj, ko izda minister za socialno politiko svoj pravilnik k temu zakonu. Delo naj počiva v praznikih, kot dosedaj; narodni praznik je le 1. december vsakega leta. Večinoma vsem bo znano, da se vrše v Beogradu še vedno razprave med delodajalci in delojemalci. Koncem februarja t. l. so se vršile glavne razprave; zastopnik ministrstva je le zasljal mnenje obeh nasprotujočih strank, sam pa se ni spustil v razgovore.

Na ravno tej seji se je sklenilo, da se vpeljejo v gremijalno šolo kontrolne knjžice, ki naj bi kolikortoliko odpomogle nerednemu obisku.

Vodstvo šole se je tudi naprosilo, da opozori pri otvoritvi šole vse vajence in vajenke na zakon o obrtnih šolah, ki je bil objavljen v Uradnem listu z dne 16. junija 1922, št. 64. osobito na člen 12. ki določa, da vajenec ne more postati pomočnik, če ni dovršil gremijalne šole, ako se ista nahaja v dotičnem kraju. Dne 3. julija 1922 je predaval v zborničnih prostorih Dr. Otokar Rybač o glavnih smernicah med kraljevino Italijo in Kraljevino SHS za izvršitev rapske pogodbe. Pozvani so bili člani potom časopisja, da se tega predavanja udeležijo. Na trgovsko in obrtniško zbornico ter Zvezo trgovskih gremijev in zadrug se je 14. julija naslovila sledeča prošnja. Trgovci v Nem. Avstriji pošiljajo jugoslovanskim trgovcem za kupljeno blago račune v zdravi valuti, ne pa v n. a. kronah. Narodna banka se pa brani nakazati za take račune zdravo valuto, n. a. kron pa avstrijski trgovci sprejeti nočejo. Dalje stavi Narodna banka zahtevo, da mora biti podpisano potrdilo o izvoru blaga ne samo od pristojne trgovske in obrtniške zbornice, ampak tudi od

Proračun za leto 1923/24 predvideva izdatke v iznosu 58.000 Din, v katerem iznosu je predvidena tudi že plača za nastavitve tajnika.

Po daljši debati, v katero so posegli gg. Rebol, Mekinda, Krapež, Babnik, Rabič, More, se je določil članski prispevek za prihodnje leto v iznosu 10 Din.

O obrtno- in trgovsko-nadaljevalnem šolstvu je podal izrpen referat pristav trg. in obrt. zbornice g. dr. Pless. V svojem referatu je podal najprej kratko sliko o položaju obrtno- in trgovsko-nadaljevalnega šolstva v inozemstvu, nato pa orisal razmere pri nas. Na podlagi njegovega poročila je občni zbor sprejel soglasno resolucijo, v kateri se protestira, da se v predlogu proračuna za leto 1923/24 ne predvideva nobena državna subvencija za obrtne in trgovske nadaljevalne šole, ter zahteva, da se spričo dejstva, da je bodočnost in uspeh naše obrti, trgovine in industrije odvisen od izučenega, dobro kvalificiranega naraščaja, vse obrtne in trgovske nadaljevalne šole poddržavijo.

Podnačelnik zveze g. Ravnihar je poročal o reorganizaciji Urada za pospeševanje obrti. Referent je navajal, da se je na podlagi zakona z dne 30. avgusta 1922 ustanovil v Beogradu »Državni zavod za pospeševanje industrije in obrti«, da je to zavod, ki odgovarja zahtevam časa in ki bo brez dvoma v stanu pospeševati razvoj naše industrije in našega obrtništva. Poleg tega zavoda se hočejo ustanoviti tudi oblastni zavodi za pospeševanje industrije in obrtništva v glavnih krajih in industrijskih središčih. Kaj bo z našimi »Uradi za pospeševanje obrti«, pa zakon ne določa. Temeljem njegovih izvajanj se je sprejela resolucija, s katero se poziva ministrstvo za trgovino in industrijo, da čim prej izda k zakonu o ustanovitvi in organizaciji državnega zavoda za pospeševanje industrije in obrtništva v Beogradu z dne 30. avgusta 1922 pravilnik, o katerem se pa naj predhodno zaslišijo mednarodne stanovske organizacije in korporacije. Ustroj »Urada za pospeševanje obrti« v Ljubljani naj se določi z novim zakonom prilagodi, predvsem naj se pri uradu čim prej oživotvori obrtni svet.

G. Malovič in več drugih delegatov podeželskih zadrug so navajali,

da so kršitve obrtnega reda na deželi na dnevnem redu. Priložbe pri obrtnem oblastvu so ponavadi brezuspešne. Zbor je soglasno sklenil, da se vpošlje na oddelke ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani spomenica, s katero se zahteva, da naj izda oddelke na podrejena obrtna oblastva okrožnico s pozivom, da se ima na vsako ovadbo o šušmarstvu uvesti preiskava in da se krivce strogo kaznuje.

Na predlog načelstva je bila sprejeta sledeča resolucija o davkih:

»Različnost davčnih sistemov, po katerih se pobirajo neposredni davki v naši državi, vodi naravno do neenakomerne porazdelitve davčnih bremen na posamezne pokrajine in sloje. Da se to čimprej prepreči, pozivamo centralno vlado, da pospeši uveljavljenje prejšnji narodni skupščini predloženega načrta o neposrednih davkih, čim ga popolni v smislu predloga trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani, odobrenega v redni javni seji dne 14. decembra 1922. Tem povodom naj se ukine tudi davek na poslovni promet, ki ima po izjavi prejšnjega finančnega ministra edino le namen, da do izenačenja neposrednih davkov izravna obdačenje pridobitnih slojev.

Dokler se to ne izvrši, zahtevamo:

1. da se zviša davčni minimum za dohodnino vsaj na 10.000 Din;
2. da se omili lestvica za dohodnino vsaj v prvih stopnjah;
3. da se zviša izmero dohodkov, pri katerih se še smejo vpoštevati družinske razmere, na višino, ki bo ustrezala dejanskim razmeram;
4. da se za priredbo davkov zasljuje kot pojasnilnike in izvedence edino le osebe, katere nominirajo poklicne organizacije. Od sodelovanja pri davčni priredbi naj se izloči tajne zaupnike, ki z malimi izjemami ali vedoma ali vsled nepoznanja razmer izrabljajo svoj položaj v škodo davkoplačevalcev;
5. da se iznova uvedejo davčni plačilni nalogi, ki omogočajo davkoplačevalcem natančno evidenco davčnih predpisov in jim olajšujejo varstvo pravic.

Zvezni načelnik se je nato zahvalil navzočim ter zaključil občni zbor.

—:—

glavne carinarnice od koder prihaja blago. To naprtuje trgovcem veliko stroškov in pa zamudo časa.

Glede Zveze Slovenije z morjem in investicijskega posojila 100 milijonov dolarjev je poslal gremij brozovke ministrstvu trgovine in industrije, prometnemu ministrstvu, ministru financ, predsedništvu Narodne skupščine, ministru Puclju in Žerjavu ter narodnemu poslancu Reisnerju. Z dopisom z dne 24. avgusta je naprosil gremij trgovcev trgovsko in obrtniško zbornico, da posreduje pri finančnem ministrstvu da se bo blago, ki je že naročeno pri pogodbenih državah, pa se pošilja iz dunajskih skladišč ocarinuje minimalno toliko časa, da bodo lahko trgovci opozorili svoje liferante na to, da jim morajo pošiljati blago iz pogodbenih držav. V »Trgovskem listu« pa so bili opozorjeni trgovci na razpis ministrstva za finance, ki določa, da se mora za blago, ki je sicer naročeno v pogodbenih državah, pa je odposlano na naročnike iz Nem. Avstrije odnosno Dunaja, plačati maksimalna carinska tarifa. Ker je potrebovala

Zveza za svojo širšo sejo podatke glede stališča gremijev nasproti zakonu o pobijanju draginje in nezgodnega zavarovanja trgovskih uslužbencev, ji je gremij z dopisom z dne 17. oktobra podrobno razložil v obširnem dopisu svoje mnenje.

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine SHS v Ljubljani je sklicala 6. oktobra v veliki dvorani hotela Union veliko protestno zborovanje radi nevdzdržnih razmer v železniško-otvornem prometu osobito na progah direkcije državnih železnic v Zagrebu. Gremij trgovcev je povabil na to zborovanje vse svoje člane ter je vse resolucije, ki so se sklenile na zborovanju, odposlal na pristojna mesta; ker prometne težkoče, ki duše industrijo, duše tudi trgovino.

Z dopisom z dne 6. oktobra je gremij opozoril ravnateljstvo južne železnice na nevdzdržno stanje Ceste na južno železnico, kateri mora slednji vzdrževati. Ker to ni zaleglo, je gremij naprosil Zvezo gremijev da intervenuje. Južna železnica se je izjavila, da sama ni v stanju, da bi vzdrževala cesto, da bi bilo tre-

ba pomoči tudi od drugih faktorjev. Na to se je obrnil gremij trgovcev na mestni magistrat s pozivom, da se slednji obrne na Beograd ter tam izposluje primeren prispevek iz fonda, v katerega se steka tlakarina.

Naredba ministrstva za socijalno politiko z dne 2. oktobra štev. 10780 glede prijave gotovih predmetov policijskemu ravnateljstvu v smislu zakona za pobijanje draginje je bila objavljena v vseh lokalnih časopisih. Vseeno pa se je obrnil gremij na policijsko ravnateljstvo, da določi količino žita in mlinskih izdelkov, katere je treba prijaviti oddelku za socijalno politiko, odseku za javno pomoč. Slednji je odločil, da mora biti prijavljena vsaka količina, tudi najmanjša količina cereali in mlinskih proizvodov. Tudi je gremij naprosil predsedstvo mestnega magistrata, da ga obvesti o ustanovitvi posebnega aprovizacijskega odbora, da mu bo mogoče predlagati v odbor svoje člane. Z dopisom z dne 17. oktobra se je zahvalil gremij trgovski in obrtniški zbornici za uspešno intervencijo glede dovoljenja od strani generalnega inšpektorata v Beogradu, da sme devizni odbor Narodne banke za že dospelo blago izdajati uvozna dovoljenja, Narodni banki pa za vestno in brezhrebno poslovanje pri izdajanju uvoznih dovoljenj za že dospelo blago. Zajedno se je pa finančna delegacija naprosila, da stori v Beogradu, da dobi sama ali pa devizni odbor večji samolasten delokrog, ker počasno reševanje raznih vlog in prošelj v Beogradu silno zadržuje hiter promet v trgovini.

23. novembra je naslovil gremij na ministra dr. Jerjava sledečo brzojavko: Prošnje za dovoljenje življenjskih potrebščin kakor moke, masti, sladkorja rešuje generalni inšpektorat finančnega ministrstva še le po preteku 4 do 5 tednov. Ker pa taka počasnost dviga cene blagu, prosimo intervencije.

Pomočniku finančnega ministrstva gosp. D. Plavšiću se je odposlal 2. decembra brzojav, kjer se odločno ugovarja, da bi v svrhu razdeljevanja deviz in valut delovala posebna komisija samo v Beogradu in Zagrebu, ne pa tudi v Ljubljani.

(Konec prih.)

Vso čast gospodinjam

ki zahtevajo odločno pri trgovcu domač izdelek »PEKATETE«. So najboljši, ker se zelo nakuhajo.

Tehnika denarja.

Princip deljenega dela je zahteval v kulturnem in gospodarskem razvoju človeštva tudi potrebno sredstvo za plačilo tega dela.

To sredstvo je človek iznašel v denarju, ko si je skoval »novec« in mu dal končno pomen in obliko, kakoršno ima še danes.

Prehodni razvoj k novcu je tvorila prvotno žlahtna kovina v svoji surovi obliki: drogovih in palčicah. Pri trgovanju se je odtehtalo medsebojno potrebno količino kovine, kakor n. pr. še dandanes delajo Kitajci s srebrnimi palčicami. Homer nam tudi pripoveduje, da so Grki kupovali vino z odtehtano rudo.

S stopnjevanjem prometa pa se je pokazala tudi potreba, prihraniti si vsakokratno tehtanje kovin. Zato se je že vnaprej določila teža, označila na vidni način s pečatom, ki je zajedno dal taki kovini značaj denarja.

Pa tudi to ni zadoščalo. Ugotovitev teže, preiskovanje čistine uporabljene kovine, potem posebno pri zlatu, radi primerno majhne trdote lahko povzročena goljufija, vse to je prineslo do tega, da se je dalo denarju gotovo, določeno obliko, gotovo normalno težo in pa predpisan kovinski sestav z drugo, manjvredno, in bolj trpežno kovino.

To nalogo pa ni zamogel rešiti poedinec zasebnik, ampak le večja skupina interesentov, kateri se je tudi moglo zaupati. To so bile večje ali manjše politične skupine, pričeneši od države pa do samostojnih mest in občin, katerim je bila lastna predpravnica, da so kovali svoj denar. Tako se je izcimila predpravnica ali regal državnih oblastij za kovanje novcev.

Kovanje novcev je bilo pri starih Grkih že v rabi za Solonovih časov. Nekateri novci, ki so se ohranili, izvirajo celo od Aleksandra I. (489—454 pred Krist.) in datirajo tja v peto stoletje pred Kristusom.

Nahaja se pa tudi veliko število novcev, izdanih od znanih grških in rimskih mest, ki kažejo še večjo starost. Rimski zgodovinar Plinij poroča, da je prvi koval novce kralj Servi Tulij. Pet let pred prvo punsko vojsko so kovali Rimljani prvi srebrni denar in kmalu na to tudi zlatega. Države, ki so nastale vsled ljudskega preseljevanja, so imele po večini rimski in grški novce. Tudi stari Germani so si prilastili tuje novce, posebno rimske in še le, ko so zavladali frankovski kralji, so pričeli kovati lastni zlat in srebrni denar.

Proizvodna denarna tehnika razlikuje pri zlatem in srebrnem kovanem novcu (jednako kakor pri zla-

ti in srebrnih plačicah in ploščicah):

a) težino novca, ali robelj, to je njegova teža;

b) zrno, to je teža v njem se nahajajoče plemenite kovine, in

c) čistino, to je razmerje med zrnom in robeljem. Izraža pa to razmerje navadno ulomek, čigar števec je zrno, imenovalec pa robelj. Čistina se izraža sedaj že skoraj po vseh deželah v tisočinkah.

Dvajsetdinarski novce ima 900 čistine pomeni, da se nahaja v 1000 utežnih delih novca 900 utežnih delov čistega zlata, 100 utežnih delov pa je bakra.

V Angliji izražajo čistino v štiri-dvajsetinkah karata in kujejo sovrenene iz dvaindvajset karatnega zlata t. j. 22 delov čistega zlata v 24 delih zlitine. Čistina srebra pa se izraža v Angliji še v 240 tinkah peniveja.

Koliko novcev se nakuje iz enote čistega zlata ali srebra določuje zakonita ustanovljena novčna mera. Ta je skoraj v vseh državah, ki so priznale metični sistem, kilogram á 1000 gr. Iz 1 kg čistega zlata se nakuje 3444 zlatih dinarjev, to je po 172 novcev po Din 20 ali 344 novcev po Din 10. Malenkostno razliko, ki je glede novčne teže iz čistine zakonito še dopuščena, imenujemo remedij ali toleranco.

Vsakteri novce ima trojno vrednost:

a) imensko (nominalno) vrednost, ki jo določa država, n. pr. 20 D; 10 p.

b) kovinsko ali notranjo vrednost, ki je vrednost kovine, iz katere je novce kovan, in

c) tržno ali kurzno vrednost, katero pa določa borzni kurz (tečaj).

Od pravilnosti novčne mere je odvisna tudi uporaba novcev. Zato morajo imeti novci posebni notranji sestav in zunanjo obliko. Ta se ne sme premnogokrat in vsestransko preobrazovati, ker je največjega pomena za splošno gospodarstvo. Možnost preobrazitve novčne mere daje neiskusnim državnim vlastodržcem tudi priliko, da obogatijo na stroške dobične dežele. Zato ni bil v srednjem veku redek slučaj, da se je slabemu finančnemu položaju kake države skušalo pomagati na ta način, da se je poslabšalo novčno mero. Obdržalo se je nominalno vrednost dotičnega novca in poslabšalo kovinsko vrednost s tem, da se je pridejalo manj žlahtne kovine — pa je bilo stanje zboljšano! Tako je n. pr. Friderik Veliki, pruski, radi vojnih potreb bil primoran izdati nov denar, takozvane »Efraimite«. Kovanje novcev je dal v zakup zasebni družbi Ephraim, Itziga Co. v Lipskem. Iz jedne marke, vredne začasno 14 tolarjev, se jih je nakovalo 45 in nekaj let pozneje (1764)

so te novce odvzeli zopet iz prometa. Friderik Veliki pa je imel pri tem 11 milijonov tolarjev dobička.

Oblika in pa oprema novcev ima svojo posebno važnost. Oprema novcev mora biti umetniško dovršena, da jo ni lahko ponarediti. Oblika pa mora ščititi novce proti goljufivemu zmanjševanju težine, kar se je posebno tudi, počenjalo s obrezovanjem robov ali pa kemičnim potom.

V starem veku, ko se je uporabljalo zlato in srebro brez primesi za novce, je to izvajljalo dobička željnost in zapeljavo k ponarejevanju denarja. Ponarejevalci so izdolbili jedro novca, ga napolnili z manj vredno kovino in prevlekli nato z zlatom. Take novce sta baje dala napravljati tudi rimska cesarja Kaligula in Klavdij v veliki množini. Često so zlatnike tudi na robu navrtavali in luknjice popolnili z navadno kovino. Danes se skuša temu priti v okoliščini, da se rob opremi z raznimi arabskimi in z vdolbeno pisavo.

Obrabo vsled dolgoletnega obtoka se skuša po možnosti omejiti s primesjo polubne množine druge, trše kovine (bakra).

Vsaki novce mora pa imeti tudi posebne značilnosti, da se ga lahko razlikuje od drugovrstnega in pa pripravno ter ugajajočo velikost.

Državna oblast, kakor imejateljica novčnega regala, pa ne obrača pozornost samo osnovnemu vprašanju in oblikovanju novcev, ampak mora urediti tudi gospodarsko nalogo, katero mora vršiti denar, in tu dospemo do poglavja o denarni vrednosti, oziroma novčni in pa kurzni pariteti.

TRBOVELJSKI PREMOG IN DRVA

ima stalno v zalogi vsako množino

Družba „ILIRIJA“, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

Poštarne reforme.

Novi pravilniki naše poštarne uprave še niso docela v veljavi, in zopet so neumorni reformatorji tega nesrečnega zavoda na delu ter obetajo strmečemu občinstvu obnovo v poslovanju, ki sicer ne nosi značaj originalnosti, pač pa bo prinesla precejšnjo obremenitev v obratu, uspeha pošta od napovedane komplikacije gotovo ne bo imela.

Kaj da je dalo prav za prav povod, poslovanje v paketni pošti reformirati, se sicer utegne ugotoviti, za skoraj gotovo se gre za poostreitev kontrole o pravilnem zaračunjenju pristojbin.

po je, da je prišlo predstojništvo na to misel; ne bil bi pripisoval temu samoderžcu kaj takega. Zdaj pride eno leto prej čez vodo v veliki svet.

Prihodnjega jutra je poklical principal novega nastavljenca v malo sobo za zadnjo pisarno, v »najsve-tejši«, in smehljaše poslušal Antonove zahvalne besede. »Ravnal sem tako«, je dejal, »ker ste vrl dečko, in ker vam je pismo, ki ste mi ga izročili ob vstopu, otvoril pri meni kredit. V veselje vam bo, da boste mogli od zdaj naprej vzdrževati svoje življenje s svojim lastnim delom. Danes nastopite službo izstopivšega korespondenta in ste pomaknjeni tudi vi v njegovo plačilno stopnjo.«

Končno so pri obedu tudi dame čestitale novemu trgovcu; Sabina se je potrudila celo do spodnjega konca mize, kjer je stal Anton za svojim stolom, in ga pozdravila s prisrčnimi besedami. Služabnik je postavil pred vsakega gospoda steklenico vina, trgovec je dvignil kozarec, namignil srečnemu Antonu in rekel z dobrotno resnostjo: »Dragi Wohlfart, ta kupica v spomin na vašega dobrega očeta!«

(Dalje prih.)

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

Predlog je bil z odobravanjem sprejet, in gospod Liebold ter gospod Piks sta bila izbrana, da pripeljeta novinca doli. Pod vnetim Spechtovim vodstvom se je ukrenilo vse potrebno, da je zadobila soba čim prazničnejše lice. V sredo so postavili mizo, za njo pa v polkrogu stole. Nato je Specht z vso svojo zgovornostjo pregovoril tovariše, da so prinesli iz svojih sob svetilke in jih, okrašene s papirjem različnih barv razpostavili po mizi in po vseh kotih. Med duri in mizo so po fleh razgnili preprogo, kjer naj bi stal Anton, kakor nevesta pred oltarjem. — Šele po vseh teh pripravah, ki so dale sobi neko tujo in misteriozno obliko, je bila odposlana deputacija k Antonu. Po odloku gospoda Spechta so zasedli ostali tovariši stole, stoječe v polkrogu, češ, da je rimski senat svoječasn v enaki obliki odločal o sprejemu novih državljanov.

Anton, kateremu o vsem tem ni

bilo še ničesar znanega, ki je v spremstvu svojih vodnikov stopil v sobo; presenečen je obstal pri vratih in z začudenim obrazom začel gledati zdaj resne obraze pred seboj, zdaj izpremenjeno sobo. Tedaj stopi gospod Jordan predenj in ga z odkrito prisrčnostjo nagovori. »Dragi Wohlfart, dve leti že delate z nami in v tem času smo vas vsi vzljubili. Volja principalova in želja nas vseh je, da se vam predpisana učna doba skrajša. Gospod Schröter namerava sprejeti vas kot kontorista, in mi vam to že danes z radostjo naznanjamo. Od srca vam želimo srečo in vas prosimo, da nam tudi kot tovariš ohranite isto pošteno prijateljstvo, kakršno ste nam izkazovali do zdaj.« Tako je nagovoril dobri gospod Jordan svojega gojenca in mu nato ponudil roko.

Anton je nekoliko časa onemel stal pred njim, nato pa z obema rokama stisnil ponudeno mu desnico ter ginjen in srečen padel gospodu Jordanu okrog vratu. Tovariši so pristopili k njemu, in nastalo je splošno objemanje in stiskanje rok, kakršnega zgodovina te sobe še ni pomnila. Neprestano je hodil Anton od tega do onega, se z vlažnimi očmi zahvaljeval za toliko prijateljstvo in stiskal roke. Ves blažen se je vsedel

nato v naslonjač, ki mu ga je ponudil gospod Specht, in zamaknjen gledal okrog sebe v smehljaajoče se obraze. Tudi tovariši so se veselili, ko so videli, s kakšno hvaležnostjo je Anton sprejel njih prijateljsko darilo, in razvilo se je živahno, veselo razpoloženje.

Gospod Piks napije kot prvi na zdravje svojega bivšega učenca. Opisovati prične z zgovornostjo, kakršne še niso niti poprej, niti pozneje nikdar opazili pri njem, celi potek Antonovega delovanja, in kaj je vse pripomoglo k temu, da si je v razmeroma kratkem času pridobil toliko znanja in spretnosti. Anton se zahvali govorniku in pove od svoje strani, s kako tesnobo v srcu je prvokrat prestopil prag hiše in kako se je vsled prijaznosti in naklonjenosti tovarišev kmalu udomačil v njej. — Vedno veselejša je postajala družba, vedno prazničnejše so svečile luči in vedno bolj rudeče žarela lica.

Pozno ponoči so se ločili tovariši. Anton ni mogel iti prej v posteljo, predno ni obvestil o svoji sreči prijatelja Finka. Hitel je došlec na sproti in mu na stopnjicah pri luninem svitu poročal o velikem dogodku. Fink je risal z jezdanim bičem v zrak okroglo osmico in rekel: »Le-

V bodoče bodo imele poštne spremnice novemu poslovanju primerno, drugačno obliko.

Franko-znamke se bodo lepile na takozvani kontrolni odrezek, sestojel zopet iz dveh delov, ločenih s črto. — Lepljenje se mora tako vršiti, da pride vsaka znamka enakomerno na oba dela tega odrezka. Predajna pošta prereže ta kontrolni del in z njim seveda tudi znamke, ki se prej še razveljavijo, ter vpošlje te dele odrezkov, po vrsti zložene, na kontrolni oddelek ministrstva.

Drugi del odrezka ostane pri spremnici do naslovnega urada in ta po izročitvi pošiljke odstriže ta ostali odrezek, ter ga tudi vpošlje isti kontroli.

Seveda se označi že pri predaji vsak del odrezka s predajnimi podatki in se opremi s posebnimi nazivnicami.

Kontrolni oddelek, ki dobiva od vseh pošt v državi omenjene odrezke, in sicer prve dele posebej in druge zopet posebej, ima te odrezke zjediniti ter se prepričati, da li so pristojbine pravilno zaračunane in v veljavnih znamkah nalepljene.

Ne da se tajiti, da dotičnemu referentu ne bi manjkalo duhovitosti, mogoče je imel mož res najboljšo voljo poštne uprave storiti veliko uslugo, pa po treznem prevdruku nam mora tudi nestrokovnjak pritrditi, da je cela stvar jako ponesrečena.

V letopisu Danske poštne uprave 1911 najdemo podobno odredbo, ki je stopila meseca februarja istega leta v veljavo in jo poštna oblast utemeljuje s potrebo, izvrševati strožjo kontrolo nad dohodki iz poštne prometa. Za poizkus se je temu poslovanju pritegnilo samo nekaj pošt in sicer manjšega obsega, pa že meseca avgusta istega leta poroča računovodstvo, da upravni stroški kontrole ne stoji v nikakem razmerju s doseženim uspehom ter se je celo bati, da absorbira uvedena kontrola sploh vse dohodke iz kontrol. obrata. Kmalu nato je Danska opustila to misel, ki se v tej ali enaki obliki ni nikjer več pojavila.

Dosedanje poslovanje s poštnimi paketi pri nas se ravno ne odlikuje po posebni enostavnosti, pa vajeni smo ga in z malimi izjemami je isto skoraj v vseh državah enako.

Zdaj pa pride kompliciranje s kontrolnimi odrezki, ki bo manipulacijo za vsako pošiljko najmanj potrojilo. Poštne promet se izdatno obremeni s pošiljanjem kontrolnih odrezkov. Če pa pomislimo, koliko bo treba za izvršitev kontrole uradnih moči, potem se nam pa nehoče vsiljuje sum, da je bila naša poštna uprava prisiljena se poprijeti izvanrednih sredstev, da prepreči odtok prejemkov po nepravilnem poslovanju.

Zanimivi so podatki iz prej omenjenega vira glede pristojbinske kontrole paketne pošte; ugotovilo se je namreč, da so z uspehom pošte uhitile na škodo uprave razrezane znamke, ki jih deli so se na obeh odrezkih prav čedno ujemali, včasih pa so značilni deli sploh manjkali, ker so slučajno odpadli, pogosto pa so se pojavile zamenjave v številkah; skratka, kontrola je povzročila pravcato povodenj v uradnem poizvedovanju, preiskave so se množile, poskus se je vsestransko ponesrečil.

Nihče ne bo ugovarjal stališču poštne uprave, da je treba nadzorovati promet tudi glede pravilnosti dohodkov, ali nadzorstvo ne sme prekoračiti mej, ki jih narekuje ekonomična predvidevnost. Modrovanje naše poštne uprave v tej smeri bi sigurno spravilo pošto ob vse uspehe kontrole, ki ji bo prišla dražje, kakor morebitna izguba vsled slučajnih nepravilnosti.

Edina in najzanesljivejša kontrola je bila in ostane vsikdar vestno osobje; premisleki v tem oziru pa se ne dajo tudi z najostrejšo kontrolo odstraniti.

Res, da predstavljajo pristojbine za blagovnega prometa znaten del poštne dohodkov in je nadzorstvo

v tem oziru umestno, ampak v začetni obliki, kakor ga naša uprava namerava uvesti, ni pričakovati uspeha; čudno se mora zdeli vsakemu poznavalcu razmer, da naša pošta ni iskala predmetnih vzorcev v novejših pravilnikih modernih držav. Z malimi izjemami se zaračuna franko za blagovne pošiljke v gotovini, edina kontrola, so pod strogo nadzorstvom, kot zaračunljive fiskovine, izdane prejemne pole, v katerih se vključijo pošiljke in prejemki, in od teh dobe stranke kot uradno potrdilo prvopise.

Pošta ne sme prezreti, da gre kontrola na breme poslovanja in prekomerna obremenitev brezpojno ovira promet.

Gotovo smo potrebni zdravih in temeljitih reform v poštne upravi, in nad vse hvale vredno bi bilo, da se poprimejo strokovnjaki modernih načel v rešitvi poštne-prometnih vprašanj, pa v pričujočem osnutku pri najboljši volji pogrešamo pravega smisla za nalogo poštnega zavoda.

Očividno si prisvaja slavni avtor tega kontrolnega načrta prvenstvo ideje, mogoče celo pričakuje, da nam bodo sledile tudi druge države v tem duhovitem poslovanju.

Enostavnost v poslovanju združena z zanesljivostjo kontrole mora biti, kakor v vsakem obratu, tudi v poštne prometu vodilna misel, ki jo najdemo izraženo v naprednem inozemstvu, kamor se bo treba obrniti za pouk. Reformatorjem na vseh panogah javne uprave, osobito pa poštnega zavoda, če jim res vnama za stvar narekuje delovanje ter so prepričani o svoji strokovni sposobnosti, pa naj velja načelno geslo: »Primerjajte vse in izberite najboljše«.

Občni zbor Slovenskega obrtnega društva v Ljubljani.

Dne 15. aprila se je vršil v Narodnem domu občni zbor mariborskega Slovenskega obrtnega društva, ki je postal tekom svojega triletnega obstoja važen narodno-gospodarski činitelj ne samo v Mariboru, ampak v celi mariborski oblasti. Vsi slovenski obrtniki so itak vsled zakonitih določil včlanjeni v svojih strokovnih obrtnih združenjih, kjer se korak za korakom borijo z nemško premočjo za uveljavljanje domačega življa in narodnega jezika. Slovensko obrtno društvo pa združuje poleg tega vse slovenske narodno zavedne obrtnike in deluje narodno-gospodarsko, kakor tudi strokovno. Šteje 234 rednih in 14 podpornih članov.

Delovanje društva je bilo v minulem letu pod spretnim vodstvom brivca Frana Novaka zelo živahno. Ima svojega uradnika-tajnika, gosp. Franjo Kenda, na Aleksandrovi cesti pisarno s telefonom in pisalnim strojem. Priredilo je v minulem letu »Kongres jugoslovanskih obrtnikov«, pet sestankov in trije za obrtnike važni predavanja, tri ankete zastopnikov obrtništvu in — kot najvažnejše — izvršilo ogramno narodno gospodarsko delo s prireditvijo »Pokrajinske obrtne razstave v Mariboru«. Razstava je imela popoln moralen uspeh, slabši je bil gnotni.

Marljivo je društvo posredovalo za svoje člane pri oddajah del, v stanovanjskih, davčnih in raznih obrtnih zadevah ter nudilo članom v okrog 300 slučajih važne informacije. Čevljarjem je oskrbelo društvo prirojvalni tečaj s pomočjo urada za pospeševanje obrti, za nameravani knjigovodski tečaj, pa se je žal oglasilo samo 15 udeležencev.

Obrtno-nadaljevalnim šolam je posvečalo društvo vso pozornost, bilo v stalnem stiku z nadzornikom in učiteljskim ter oskrbelo nagrade učencem. Pri južni železnici in drugih važnih institucijah je društvo interveniralo za oddajo del narodnim obrtnikom; ravno tako tudi v raznih zadevah pri narodnih poslancih vseh strank.

Pri vseh važnejših gospodarskih dogodkih je društvo zavzemalo odločno stališče v korist obrtništvu, pošiljalo memorandume, nasvete in proteste uradom, svoje zastopnike na razna obrtna zborovanja, celo v Bakar in Sarajevo in je tudi samo priredilo obrtniški shod v Bellincih v Prekmurju. Glede

importiranja kvalificiranih delavcev iz inozemstva je društvo stopilo ponovno v stik z Državno borzo dela. V posebni knjigi se vodi evidenca slovenskih zasebnikov in podjetij, ki oddajajo dela Nemcem mesto našim ljudem. Društvo v takih slučajih tudi primerno intervenira.

Na inicijativo in v osrčju društva se je zopet osnoval pod predsedstvom ravnatelja Križniča razstaveni odbor, ki vodi priprave za letošnjo obrtno razstavo v Mariboru pod naslovom: »Industrijska obrtna izložba«; združena bo z vrtnarsko in vinarsko razstavo. V podpredsedstvu sta društveni predsednik Fran Novak in Ivan Rebek iz Celja.

Društvo je torej vsestransko delavno in je le želeli, da se v tej smeri razvija še v bodoče. Poleg predsednika so v društvu še marljivo delovali zlasti sledeči znani mariborski obrtniki in narodni delavci: urar Bureš, čevljarji Monjac, Sulič, Smrekar, sedlar Kravos, kolar Stajniko, klobučar Kvas, knjigovez Vahlar, mizar Vočič, fotograf Vlašič in stavbenik Špes.

Naši obrtniki pa so si znali pridobiti vrle simpatije tudi v najvišjih krogih našega občinstva in sodelavce med inteligenco iz Maribora in drugod. Obrtniki so na občnem zboru sklenili na tej polji smoteno in krepko nadaljevati in so zato svoje dosedanje zaupnike vnovič poverili z vodstvom prepotrebne Slovenskega obrtnega društva.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Industrijska in trgovska razstava v Novem Sadu. Dne 10. avgusta se odpre v Novem Sadu industrijska in trgovska razstava, za katero je prijavljenih že 220 domačih industrijskih podjetij. — Razstava bo trajala do 10. septembra.

Angleški državni proračun aktiven. Finančni minister je izjavil, da se je finančni položaj Anglije v prošlem letu znatno izboljšal. Trgovina se je znatno dvignila. Državni proračun bo izkazal nad 100 milijonov funtov prebilka.

Industrija.

Tvornica zrakoplovov v Petrovaradinu. Iz Zagreba poročajo: S pomočjo inozemskega kapitala se namerava osnovati pri nas najbrže pri Petrovaradinu tvornica vseh vrst aeroplanov. Tozadevna pogajanja se že vrše.

Denarstvo.

Devizna konferenca na Dunaju. Pod predsedstvom guvernerja dr. Reischke se je vršila pri avstrijski narodni banki devizna konferenca, ki se je pečala zlasti z devizno politiko nasledstvenih držav. Vsled vedno se menjajočih deviznih naredb v nasledstvenih državah je bila Avstrija silno oškodovana in namen konference je bil, te težave odpraviti ali poravnati.

Promet.

Direktni promet z Nemčijo. Iz Beograda poročajo: Prometno ministrstvo je podpisalo tarifo za direktni polniški železniški promet z Nemčijo. Po tej tarifi se morejo dobiti direktni vozni listki za vse kraje Nemčije.

Otvoritev telefonskega prometa Maribor—Wiener Neustadt. Sredi m. m. je bil odprt telefonski promet Maribor—Wiener Neustadt in sicer sedaj samo za nočni čas, namreč od 18. do 8. ure. Ker je Maribor napram Avstriji v l. pasu, je naša terminalna pristojbina 1 frank. Skupna pristojbina za en pogovor je pa 2.50 fr.

Dobava, prodaja.

Dobava granitnih ali basaltnih kock za ceste. Meslno poglavarstvo v Vinkovcih razpisuje pismeno licitacijo za dobavo 100 normalnih vagonov malih granitnih ali basaltnih kock za ceste v premerju 8 cm. Obenem išče tudi ponudnika za polaganje kock z betonsko podlago v površini približno 5000 m² ter za trasiranje ceste z lomljenim kamnom v površini približno 10.000 m². Za to delo potrebni gramoz, pesek, cement in lomljeni kamen bo dostavila meslno občina sama. Pravilno kolokovane ponudbe je oddati v zaprti kuverti do 25. aprila 1923 do 10. ure dopoldne mestnemu stavbnemu uradu v

Vinkovcih. Ako bi rezultati licitacije ne bili povoljni, si pridruže mestno zastopstvo pravico, odkloniti vsako ponudbo.

Dobava raznovrstnega materiala. Pri direkciji državnega posestva »Belje« v Kneževem (Baranja) se vrši dne 15. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznovrstnega materiala. Pogoji in seznam materiala za to dobavo so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom proti vplačilu na razpolago.

Dobava karbolne raztopine in kalijevega mila. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši dne 2. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 5.000 kg karbolne raztopine in 1.000 kg kalijevega mila. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Letošnja sezona v češkoslovaških kopališčih. Po sporočilih iz Češkoslovaške so cene v vseh kopališčih v primeru z lanskimi znatno padle. To znižanje je v zvezi s splošnim padanjem cen v Češkoslovaški, katero se sedaj pojavlja vsled narasta češke krone in zboljšanja natravnih ekonomskih razmer. Poleg tega so direkcije raznih kopališč iz lastne inicijative in vsled jako slabega posela lujcev lanskega leta, znižale cene kopeli, hotelov in hrane na minimum. Tako na primer dobijo poselniki v letošnji sezoni v Karlovih Vareh (Karlsbad) stanovanje v prvorazrednem hotelu ali pensionu za 15 Kč dnevno, hrano in celo oskrbo za 40 Kč dnevno. Cene v Marijanskih Laznih so v tej sezoni sledeče: Cene sob v maju in septembru: soba z eno posteljo 10 Kč, z dvema posteljama od 20 Kč naprej. Od meseca julija do avgusta: soba z eno posteljo od 15 Kč, z dvema posteljama od 30 Kč naprej. Hrana: prvorazredna pensija v centralni kopeli dnevno 35 Kč, menu v prvorazrednih restavracijah od 12 do 15 Kč. Cene kopeli varirajo med 17 do 28 Kč. Takisto je vlada češkoslovaške republike, da bi olajšala poselnikom potovanje, znižala pristojbine za vdiranje polnih listov za 50 odstotkov. Z ozirom na opisane razmere se lahko pričakuje, da bo zamogel posej češkoslovaških kopališč v tej sezoni zopet doseči svoj bivšo intenzivnost.

Nove poštne predajne knjige. Nove poštne predajne knjige so dvojne velikosti. Cena večji knjigi je 10, manjši pa 5 dinarjev. — Predajna knjiga prejšnje izdaje je seveda še veljavna, dokler je je še kaj v zalogi.

Tržna poročila.

Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 450 Din, ječmen 310 Din, oves 292.50 Din, koruza 255 Din, beli fižol 465 Din, pšenična moka št. 00 680 Din, št. 0 670 Din, št. 2 637.50 Din, mekinje 152.50 Din. — Tendence bolj prijazna.

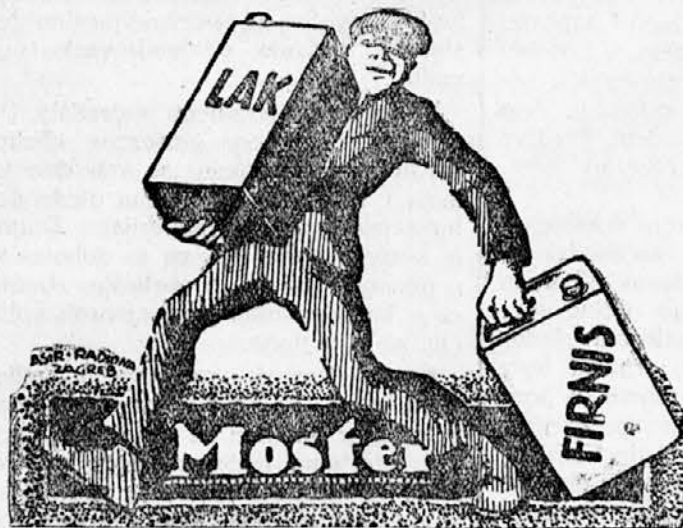
Cene kolonijalnemu blagu na tržaškem trgu so bile zadnje dni sledeče (v lirah): Kava: Rio 6, 5.90, Rio 6, 6, Rio 5, 6.10, Rio 4, 6.30, Rio 3, 6.35, Santos 7.35, Minas 6.60; sladkor: kocke 3.22, kristal 3.15; riž: Karolina 2.35, italijanska glace 2.20, Saigon 1.52, Burma 1.50, Bruch 1.45, Soja olje 5, čokolada 6.70.

Cena žitu v Češkoslovaški je bila zadnje dni sledeča (v češkoslovaških kronah): pšenica 170—175, rž 110—115, ječmen 130—140, koruza 145—155, pšenična moka št. 0 300—320, krušna pšenična moka 180—190, ržena moka 210 do 220.

Cena žitu v Nemčiji je zadnje dni poskočila. Južno-nemški mlinci so zvišali ceno moki od 170.000 na 180.000 mark.

Trg z jajci. Lahno nazadovanje cen. Povprečne cene v državi so bile med 1 do 1.25 Din za komad.

Trg s surovimi kožami. Po praznikih je bila trgovina s kožami precej živa. Inozemstvo se zanima za naše surove kože. V Beogradu so se tržile goveje kože: do 20 kg težke po 15 Din kg, 20 do 35 kg težke po 18 Din in 35 kg in več težke 20 Din 1 kg. Jagnječe kože so imele ceno 28 do 30 Din.

Laneni firnež

iz holandskega lanenega olja

Steklarski kit

(Glaserkitt)

Minium kit

lastnega proizvoda v vsaki količini ponuja

MOSTER tvornica laka d. d. ZAGREB, Mesnička ul. 13

JUG & ZUPANČIČ

CELJE, Narodni dom.

Manufaktur en-gros.

Manufaktur en-gros.

Zastopstvo in tovarniška zaloga tovarn

FRANC M. RHOMBERG v Dornbirnu in J. G. ULMER v Dornbirnu.

Elektrotehnično podjetje

Leop. TRATNIK

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 25

Naprava kompletnih elektrarn za vsako napetost. — Zaloga raznih strojev, svetil, žarnic in inštalacijskega materijala. — Popravila elektromotorjev.

Naslov za brzojavke: Motor Ljubljana.

Načrte in proračune na zahtevo.

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbi, sukanec, vezanine, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Alojz Drofenik
Celje

Manufakturna trgovina

Na drobno.
Na debelo.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, masl, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Ceniki zastoj in franko. Začasno znižane cene. iz prvih tovarov: Dürkopp, Styria, Waffentrad.

Kolesa

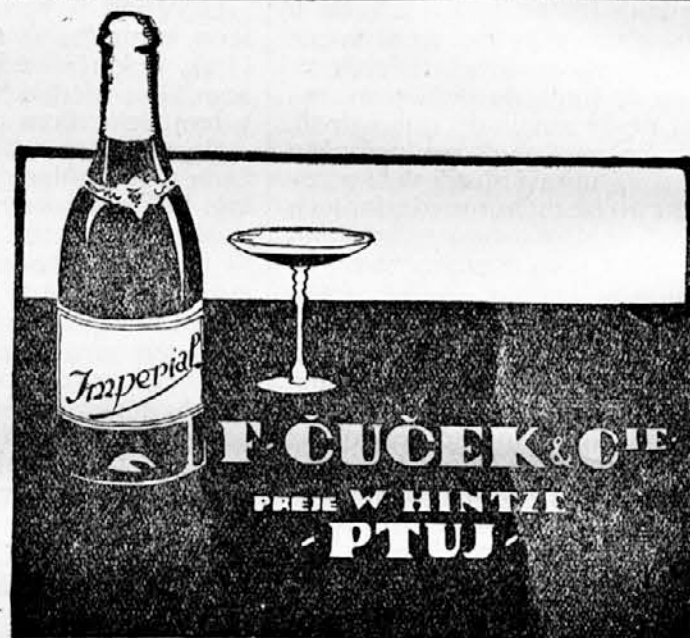
Oglas.

U vezi našeg oglasa od 5. aprila o. g. broj 2181 izveštavamo zainteresovane, da se raspisana licitacija neće održati na dan 2. maja, već na dan 15. maja ove godine pod istim uslovima.

Iz kancelarije Direkcije Državnog Dobra „BELJE“ u Kneževu, 14. aprila 1923. godine. Broj 4494.

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, koks za kovače ter livarne, bencin in ameriki petrolej vedno v zalogi. Čilski soliter, žveplo in modra galica.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Sezona:

Maj — September.

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni.

Cene zmerne. - V pred- in po sezoni znatni popusti. Največja udobnost. - Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.

Nagradna tekma.

Katero p. ednosti daje noša „BERSON“ gumi napetnikov in „BERSON“ gumi potplatov?

Velika obiljubljenost katero uživa o naši gumi napetniki, kakor tudi gumi potplati dala nam je povod, da za najboljši odgovore na gornje vprašanje raspisemo sledeće nagrade:

1. nagrada 2000 Dinara
2. nagrada 1000 Dinara
3. nagrada 500 Dinara
- 30 nagrad po 100 Dinara
- 50 nagrad po 50 Dinara

Odgovori se z točno naznako imena in točne adrese pošiljatelj nastavlja do 15. aprila t. l. na naslov: **BERSON Kaučuk d. d. Zagreb, Vilsonov trg šte. 7.**

Odgovore bode prosodil eden jury reklamnih strokovnjakov, a imena nagrajenih se bodo naznaila v dnevnikih.

BERSON Kaučuk d. d. Zagreb, Vilsonov trg 7.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

Franc Erjavec

pri „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen) nasproti križanske cerkve.

Priporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Kaiser, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istolam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme.
Na veliko in malo!

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Oglašajte v

Trgovskem listu